

የካቲት

4ኛ ዓመት ቁጥር 2

ጥቅምት ፲፱፻፸፫

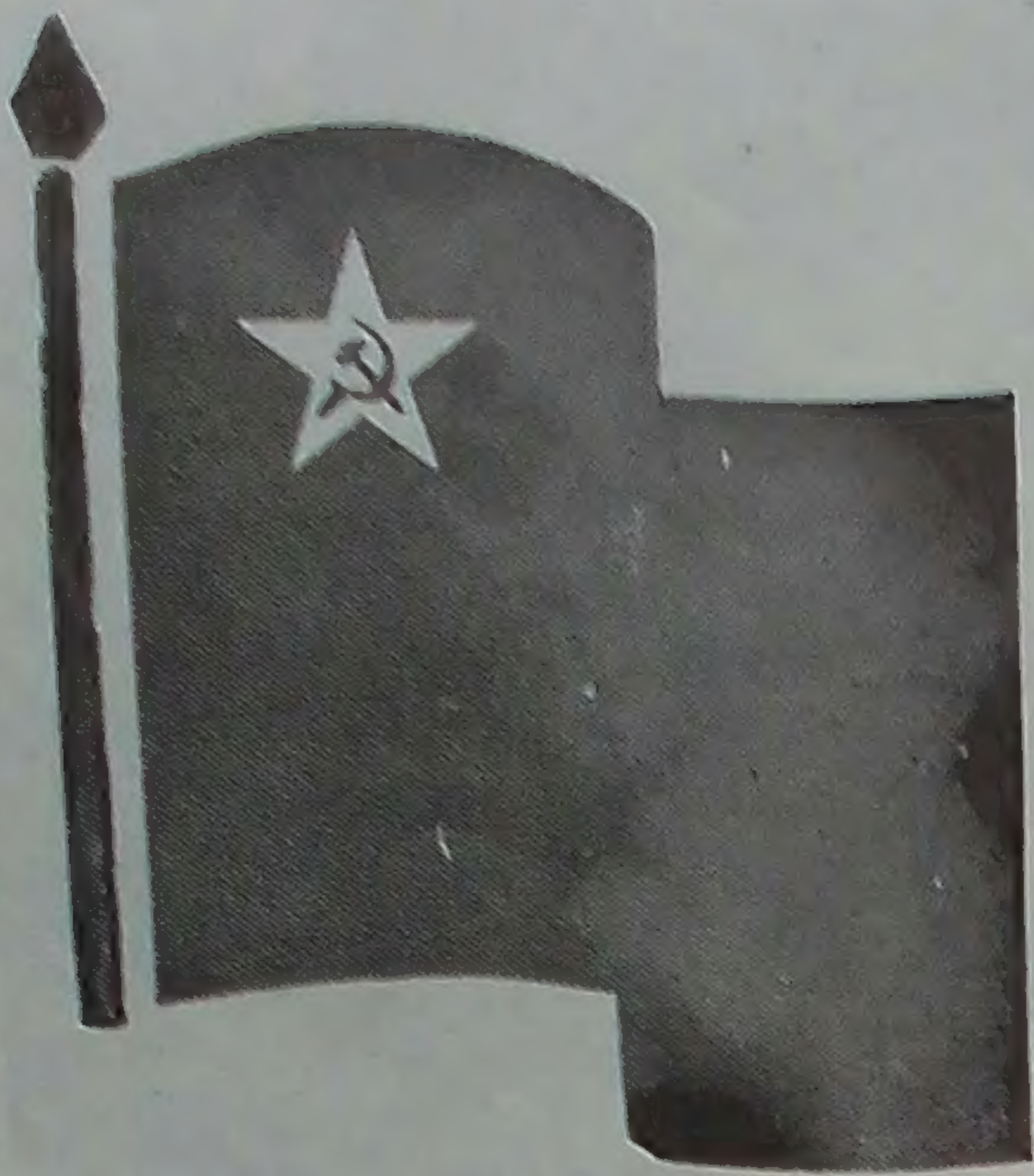

■ ስድስት ወር በሱማሊያ
እስር ቤት

■ የሜት ጣዬእንጉርጉሮ

■ ሕርማጭሆ ለአብዮቱ አደረ

የታላቁ ጥያቄ መልስ

(ጸጋዬ ኃይሉ ተፈራ)

ጥያቄ ሁሉ መልስ ይሻል ። የጥያቄ ከባድና ቀላል ፣ ትንሽና ትልቅ አለው። ከብደቱና ቅለቱ ፣ ማነሱና መተለቁ በጊዜ ፣ በቦታና በተጨማሪው ሁኔታ ይወሰናል ። በጠያቂውና በተጠያቂው ንቃትና ዝግጅት ይለካል ። መልሱም ተጨማሪ ወይም ተገላጭ ብቻ ይሆናል ። የኢትዮጵያ ሕዝብ ብሔራዊ ህልውናውን ካገኘበት ጊዜ ጀምሮ ሊጠቀሱ የሚችሉ አያሌ ጥያቄዎችን ጠይቋል ። ጥያቄዎቹ በአገራችን ዕድሜ ውስጥ በተለያዩ ጊዜያት ፣ በተለያዩ መደቦች ተጠይቀው መልሶቻቸውን አንዴ ሲያገኙ ፣ ሌላ ጊዜም ሲያጡ ኖረዋል ። ምናልባት በታሪካችን ስንት ጥያቄዎች ተጠይቀው ያውቃሉ? ብሎ ለሚጠይቅ ሁሉንም አንድ በአንድ መጥራት ያስችግራል ። ግን ጎላ ያሉትን መጠቃቀስ ይቻላል ። የሚታወቁትም መልስ ለመስጠት ከተደረጉት እንቅስቃሴዎች ነው ። ከታሪክ ።

ጥያቄ ስል መምህራን በየትምህርት ቤቱ የሚሰጡትን ፈተና ማለቱም አይደለም ። ጥያቄ ስል ፊደሉ ፣ ቴሌቪዥንና

ጋዜጦች ለአድማጮች ፣ ለተመልካቾችና ለአንባቢያን የሚያቀርቧቸው ወይም በአንፃሩ ተገልጋዩ ኅብረተሰብ ለመገናኛ ዘዴዎች የሚሰነዝራቸውን አይደለም። የፖለቲካ ጥያቄ ማለቱ ነው። ዝንተናለም በሰዎች መካከል የተካሄዱ ግጭቶች ፣ አምባገነኖች ፣ ውጊያዎችና ጦርነቶች በየደረጃቸው የፖለቲካ ፣ የኢኮኖሚና የማኅበረሰብ ጥያቄዎችን ለመመለስ የሚካሄዱ ናቸው። በተለይ የፖለቲካ ጥያቄ በሰላማዊ መንገድ በድርድርና በውይይት አልፈታ ሲል ጦር በመማዘዝ ፣ በአረርና በሰይፍ በመጠማዘዝ ይፈታል ። በአሸናፊ ወገን ረቺነት ያበቃል ። በተለይ በመደብ ኅብረተሰብ የአሸናፊው አቋም ፣ የድል አድራጊው አመለካከት የበላይነትን ይዞ ሕጋዊ ተብሎ በተሸናፊው ላይ ይጸናል ።

ባገራችን እስካሁን የተጠየቁት ጎላ ጎላ ያሉ የፖለቲካ ጥያቄዎች ባካሄድናቸው የርስ በርስ ጦርነቶች ልክ ናቸው የምለውም ለዚህ ነው። ከየካቲት 1966 ሕዝባዊ አመፅ በፊት በአገራችን ውስጥ የተካሄዱት የርስበርስ ጦርነቶች አያሌነት አይካድም ። ዳሩ ግን አንዱ

የገዢ መደብ ፣ አንዱ ባሪያ አሳዳሪ ሌላውን ፣ አንዱ ፊውዳል ሌላውን ለማስገበር ያካሄደው የ«ገብር አልገብርም» ጦርነት በመሆኑ ከቶም ሕዝባዊ አልነበረም ። አድጋሪ ነበር እንጂ ። ሰፊው ሕዝብ አንዱ ላንዱ ፣ ሌላው ለሌላው በዝባዥና ጨቋኝ ሎሌ እየገባና ጭፍርነት እያደረ ደም ሲፋሰስ ፣ አጥንት ሲከሳከስ የኖረው ለራሱ ጥያቄ መመለስ ሳይሆን ለሌሎች መንገሥና መወደስ እንደነበር ጥርጥር የለውም ።

ሰፊው ሕዝብ ለሌሎች ጥያቄ መመለስ ጭዳ ሲሆን አያሌ ዘመናት የማስነው የራሱ ጥያቄ ሳይኖረው ቀርቶ አልነበረም ። ስሜ አጥቶ ፣ መደባዊ ንቃት ሕሊና ተነሥቶ እንጂ ። በየዘመናቱ ከተጨቋኝ መደብ አባሎች መደባዊ ዓይነት ሕሊናቸው የተገለጠ አንዳንድ ግለሰቦች የመደባቸውን ጥያቄ ቢያነሱ የሚጠበቃቸው ፍጻኔ ሞት ነበር ። ሌላው ቀርቶ በጨቋኝ መደብ ርዕዮት የደነዘዙ ተጨቋኞች ራሳቸው እንኳ ዓይንህ ላፈር እያሉ ለባለጊዜዎች የገዢ መደቦች አሳልፈው ሲሰጧቸው ፣ ሲደበድቧቸውና ሲያስደበድቧቸው ፣ ሲወግሯቸው ኖረዋል ። ለተጨቋኝ ተከታዩ በ44ኛው ገጽ ዘሯል

የታላቁ ጥያቄ...

ከፃፍው ገጽ የዘረ

መደብ ጥያቄ ተደማጭነት አጥቶ መኖር «ጥሩ ምክር ሃይህ ነበርኸ ማለት ሲሰማኸ ፣ ጥሩ ውህ የጥቅምት ነበርኸ ማለት ሲጠጣኸ ፣ » የሚለው አባባል ዓይነት ነው።

ሁሉም በየሆዱ ፣ ሁሉም በየቤቱና በየገዳው የጋራ ጥያቄው የብቻው የሆነ እየመሰለው ሲያብላላ ለዘመናት ቢኖርም በየካቲት 1966 «የሆዴን በሆዴ» ማለቱ አበቃ፤ ሁሉም የሆዱን ይዞ እደባባይ ወጣ ፣ ያበጠው ፈነዳ፤ የየሆዱ ተዘረገፈ። ጉረፈ። ጥያቄው ሲፋሰስ ተመሳሰለ። እንደ ሆነ ፣ ተዋሐደ፤

ተጠያቂው የገዥ መደብ ሊመልሰው ቀርቶ ከነአካቱ በጥያቄው ማዕበል ተናውጦ ተጠራረገ። ጥያቄው ፣ «ለውጥ!» ነበር። ለውጥ! ምን ዓይነት በጅምላው ጸረ ፊውዳል በዝርዝር ቡርክ፣ «የኢትዮጵያ ሶሻሊዝም»። እርግጥ በሕልምም በዕውንም «ከንጉሡ ወዲያ ምን ዓለም አለ?» ያሉ፣ የላሸቀና የዳሸቀ፣ ከንጉሡ ጋር ያፈጀና ያረጀ እቋም ይዘው «የጸኑም» አልታዩ። ብቻ ደግነቱ በቃኝ ካለው ጅምላ ሰፊ ሕዝብ አንፃር ጉንጭ አልፋ ነበሩ። በአብዮቱ ፍንዳታ የነበረውን ጅምላ የለውጥ ፍላጎት ጓድ መንግሥቱ ኃይለማርያም ፣ የኢሠጥ ማ/ኮዋና ጸሐፊ ፣ የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ ሊቀመንበርና የአብዮታዊ ጦር ጠቅላይ አዛዥ ታሪካዊውን የኢሠጥ መሥራች 1ኛ ጉባኤ ሲዘጉ ባደረጉት ንግግር 172 አባላት የነበሩትን የጦር ኃይሎች ፣ የፖሊስ ሠራዊትና ብሔራዊ ጦር አስተባባሪ ኮሚቴ የአቋም ይዘት ገልጸውታል። የደርጉ አባሎች አቋማዊ ይዘት የጠቅላላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ይዘት ነጸብራቅ ነበርና። እጠቅሳለሁ፡—«በኮሚቴው መካከልና ከኮሚቴው ጓላ ሆነው ልዩ ልዩ ሻጥርና ሲራ የሚያራምዱ ብዙ ቡድኖች ነበሩ። ከእነዚህም ውስጥ፡—

1ኛው... የመፈንቅለ መንግሥት ዓላማ የሚያራምዱ ፣ (ማለትም ወታደራዊ አምባገነንነት)፣ 2ኛው... ሕዝባዊ መንግሥት የሚሉ ፣ (ማለትም እና

ርዚዝም ወይም ሥርዓተ አልበኝነት) 3ኛው... ጨርሶ ጸረአንድነትና ጸረኢትዮጵያ የሆነና በአጋጣሚው ተጠቅመው አገሪቷን ለመገንጠል የተነሱ፤ ከሀዲ ወኪሎችና ሌሎችም፡— 4ኛው... ያለው ሥርዓትና ዘውዱ አይነካም፤ አይሞክርም የሚሉ ፣ ሌላው ዝምታኛና (እንዲህ ያለ ጣጣ ውስጥ ምን ከተኝ?) ወደክፍሉ መልሱኝ የሚል ነበረ።

ይህ የጅምላ ለውጥ ፈላጊው የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ የአቋም ፣ የጥያቄ ዝርዝር ነበር። ታዲያ በሕይወትና በአካል በደምና በአጥንት ፣ በሀብትና በንብረት መሥዋዕትነት ትክክለኛው አቋም ወይም መሥመር ነጥር እስኪወጣ ፈታኝ ወቅት ነበር። ፈተናው ታላቁን ጥያቄ ለመመለስ ነበር። የፖለቲካ ጥያቄ ፣ እናሳው ጥያቄ ፣ እንካሳው ጥያቄ ሁሉ ባለፉት የአብዮታችን ሂደት በደም ባሹ ጥያቄ ተዳመጠ። ተዋጠ። ተሰለቀጠ። ኢህአፓ ፣ ኢዲዩ ፣ ኢኤልኤፍ መኢሶን ፣ ኢፒ ኤልኤፍ ፣ ኢጨአት ሁሉም በተዘዋዋሪ መንገድ አፈቀላጩ... ዎቹን በደርግ ውስጥ አስርጉ ነበር። የሁሉም ጥያቄ የሕዝብ ጥያቄ ሰላልነበርና ሰላልሆነም ጨነገ። በአብዮት የነገደው ፣ በሥልጣን ጥም ያበደው ፣ በገንጣይነት የወነበደው ሁሉም እርቃኑን ቀረ። በመጨረሻም በኢማሌድኅ መጋረጃ ሰውር ዓላማን ለማራመድ ኮሚቴዎችን ለያይቶ የቆየው መጋረጃ ተቀደደ። ሀላዊው ነጉደ። ሐቀኛው ተዋደደ። አዋላጁ ተወለደ። ኢሠጥአኮ በኮሚቴዎች አንድነት ኢሠጥን አዋለደ። በዚህም የታላቁ ጥያቄ ፣ የሕዝባዊው ጥያቄ ፣ የብዙኃኑ ጥያቄ በ10 ዓመቱ የአብዮት ሂደት በታላቅ መሥዋዕት ምላሽ አገኘ።

ጥያቄው የተመለሰው በራሱ በጠያቂው ነው። ሰፊው ሕዝብ ጠየቀ። ሰፊው ሕዝብ የራሱን ጥያቄ በሐቀኛ ልጆቹ መሪነትና ተመሪነት ፣ አዝማችና ዘማችነት ፣ የተጠየቀውን መስዋዕትነት ከፍሎ ራሱ መለሰው። ለዚህ ጥያቄ መመለስ የብዙኃኑ አንደበት ፣ የብዙኃኑ ዓይንና የልብ ትርታ አድማጭ ፣ ገላጭና ዳር አድራሽ ፣ ነጋሪና መካሪ የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር

ደርግ ሐቀኛ አባሎች ለመሆናቸው አሌ ማለት አይቻልም። በተለይም ጓድ መንግሥቱ ኃይለማርያም ከመሪ የፖለቲካ ድርጅት ጥያቄ ምላሽ ነጥር መውጣት ጋር ነጥረው የወጡ ሐቀኛ ኮሚቴዎች ናቸው።

ስለሆነም በ10 ዓመት ትግላችን መሪ ድርጅት ማለትም የኢሠጥን አመራር ከመቀዳጀታችን ጋር የጓድ መንግሥቱን አብዮታዊ አመራር መታደላችን ድላችንን እጥፍ ድርብ አድርጉታል። ስለዚህም በ1966 እንደፈረሰኛ ውሀ መላት ተብቶና ጉልብቶ የንጉሡን ዙፋን ከሥሩ ጀምሮ በረቀቀ ሰልጥ በመሠርሠር ነቃቅሎ የገነደሰው ታላቁ ጥያቄ የመሪ የፖለቲካ ድርጅት ብቻ ሳይሆን የአብዮታዊ መሪም ነበር ብለን መናገር እንችላለን። «የትም ፍጹሙ ዱቄቱን አምጪው» እንዲሉ ፣ በአገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ለሰገዳጅነት እልፍ አእላፍ ሠርተ አደሮች መሥዋዕት የሆኑለት የመሪ ፖለቲካ ድርጅትና የመሪ ካድሪ ጥያቄያችን በኢሠጥ ምሥረታ ፣ በአብዮታዊ መሪ ብቅታ ተመልሷል። መልሱ እሰየው የሚያሰኝ ፣ ለላቁ ድሎች አለኝታ ያስገኘ ነውና በእርግጥም ታላቁ ጥያቄ በሚገባ ተመልሶልናል። በታላቅ መሥዋዕትነት ታላቁ ጥያቄ ተመለሰ።

በእዚህ ለጠላቶቻችንም ሆነ ለወዳጆቻችን እንደ ነገር ተረጋግጧል። ኢትዮጵያ በአንድ ድርጅት አመራር ሥር በኢሠጥ ፣ በአንድ አብዮታዊ መሪ አመራር ፣ በጓድ መንግሥቱ ፣ በረጅም ታሪክ ከማንኛውም ጊዜ በበለጠ እንዲት አገር ፣ እንዲት እናት አገር እንዲት አብዮታዊት ኢትዮጵያ መሆኗ።

ሆኖም ዛሬ አብዮታውያንና አብዮት የመጣለት የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ በኢሠጥ ምሥረታ ትግሉ ያበቃ አለመሆኑን ፣ ኢሠጥ የሕዝቡን ዓላማ ከግብ ለማድረስ የተመቻቸ መሣሪያ ድርጅት እንጂ በራሱ ዓላማ አለመሆኑን መገንዘብ አለበት። ይህ ታውቆ በኢሠጥ አመራር ሕዝባዊት ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያን በመመሥረት ወደ ሩቂ ግባችን የተያያዘነውን የሶሻሊስት ግንባታ በፋመና በጋመ ሁኔታ መግፋት አለብን።